

MEMO Beschermingsbewindvoering en Kinderopvang Toeslag Herstel.

Aan : beschermingsbewindvoerders

Datum : 15 juli 2021

Aanleiding

Onder de groep ouders die gedupeerd zijn – en daarmee in aanmerking komen voor compensatie door de Belastingdienst/Toeslagen (BDTH) – bevinden zich ook ouders die onder beschermingsbewind staan. De BDTH, gemeenten en de beschermingsbewindvoerders krijgen vragen van ouders over de compensatie, de afwikkeling daarvan en wat dit voor hun situatie betekent. Vanuit de BDTH worden verschillende communicatielijnen ingezet zoals de website www.toeslagen.nl/herstel, (ouder)Webinars, het Serviceteam Gedupeerden kinderopvangtoeslag e.d. Momenteel is beperkte informatie opgenomen op de pagina van toeslagenherstel over beschermingsbewind.¹

Het streven van de hersteloperatie is om ouders zoveel mogelijk van de compensatie te laten houden en een nieuwe start te geven. Dit leidt tot talloze vragen, de meest prangende vragen van ouders onder bewind gaan over hun financiële bestedingsruimte na ontvangst van de 30k compensatie en het opheffen van het bewind.

Via deze memo willen we als koepels van beschermingsbewind, VNG en BDTH eenduidig richting geven hoe om te gaan met deze groep gedupeerden en het door hen ontvangen compensatiebedrag. Deze lijn is besproken en afgestemd met de rechterlijke macht en strookt met de aanbevelingen van de landelijke werkgroep CBM. En kan door zowel de BDTH, gemeenten als door de beschermingsbewindvoerders gecommuniceerd worden.

Inleiding

In het verleden zijn ouders door het (onterecht) stopzetten of terugbetalen van kinderopvangtoeslag in de problemen gekomen. Deze ouders wordt herstel aangeboden. Eind 2020 is tot een extra regeling besloten om te zorgen dat ouders die gedupeerd zijn door problemen met de kinderopvangtoeslag een forfaitair geldbedrag aan compensatie ontvangen van €30.000,-, de zogenaamde Catshuisregeling².

Daarnaast wordt ouders compensatie geboden via de schuldenaanpak publieke en private schulden. Het doel hiervan is niet alleen dat ouders zo veel mogelijk van het herstelbedrag (30k) kunnen houden, maar ook dat ze een nieuwe start krijgen. De schuldenaanpak bestaat uit drie stappen:

1. Het pauzeren van publieke en private schulden;
2. Het kwijtschelden van publieke schulden;
3. Het realiseren van een oplossing voor private schulden.

Voor ouders die in aanmerking komen voor de Catshuisregeling geldt een pauzeknop voor één jaar ingaand op de dag van uitbetaling van de forfaitaire tegemoetkoming. Naar verwachting zullen de publieke schuldeisers deze zomer starten met het kwijtschelden van de publieke schulden die hiervoor in aanmerking komen. Momenteel wordt ook gewerkt aan het uitwerken van een regeling

¹ [Ik sta onder beschermingsbewind - Toeslagen Herstel \(belastingdienst.nl\)](http://www.belastingdienst.nl): Ouders onder beschermingsbewind die recht hebben op compensatie of waarvan wij de schulden overnemen, blijven onder dat bewind staan. Dit beschermingsbewind is opgelegd door een rechter en een herstel regeling heft dit bewind niet op. Deze ouders kunnen daarom ook niet direct bij het bedrag van €30.000. Zij zullen daarover afspraken moeten maken met hun bewindvoerder.(dd 8/7/21)

² <https://services.belastingdienst.nl/toeslagen-herstel/catshuisregeling-kinderopvangtoeslag/>

voor de aflossing van de private schulden. Duidelijk is dat niet alle schulden in aanmerking zullen komen voor kwijtschelding of compensatie.

Reguliere uitgangspunten beschermingsbewind:

1. De bewindvoerder heeft het beheer over het vermogen – en daarmee ook over het ontvangen compensatiebedrag - van de ouder onder beschermingsbewind.
2. De onderbewindgestelde ouder kan toestemming vragen aan de bewindvoerder om te beschikken over het bedrag van de compensatie.
3. Indien de bewindvoerder niet instemt met het verzoek van de onderbewindgestelde om te beschikken over het compensatiebedrag, is het aan de kantonrechter om hier een beslissing over te nemen.

Voorgestelde lijn ter beschikkingstellen van compensatiebedrag bij beschermingsbewind

Bewindvoerders krijgen veel vragen van onderbewindgestelden over het vrijgeven van de compensatiegelden en/of het beëindigen van bewind.

In geval van bbw wegens verkwisting of wegens lichamelijke of psychische redenen:

- Het direct doorstorten van € 30.000 of hoger compensatiebedrag op de leefgeldrekening is onverstandig en wordt afgeraden. Het bewind beschermt betrokkene ook mogelijk van druk uit de omgeving om hen te laten delen in de uitgekeerde compensatie. Om op korte termijn gewenste uitgaven te doen kan een bedrag aan betrokkene ter beschikking gesteld worden (€ 1.000,- tot € 2.000,-).
Het is aan te bevelen om een plan/afspraken te maken over hoe het bedrag besteedt zal worden dan wel waarvoor het bedrag wordt gereserveerd.

In het geval van bbw wegens problematische schulden:

- Mogelijk kan een (groter) deel van het compensatiebedrag ter beschikking worden gesteld. De onderbewindgestelde wordt beschermd door het wettelijk moratorium – deze gaat in op de dag van uitbetaling van het compensatiebedrag. Schuldeisers kunnen hierdoor geen dwangincasso uitvoeren.
- Het grootste deel van de schulden, zo niet alle schulden zullen uiteindelijk worden afgelost. Opheffing van bewind kan van toepassing zijn wanneer schulden de enige reden tot onder bewind plaatsing was. Of beëindiging van het beschermingsbewind mogelijk is zal per ouder onder beschermingsbewind een afweging gemaakt dienen te worden. De aanleiding voor het inwerkingstellen van het bewind, de planning voor uitkering van een aanvullend compensatiebedrag en de mate van zelfredzaamheid een rol zal spelen bij de te maken afweging. Bij continuering van beschermingsbewind dient opheffing van het bewind periodiek beoordeeld te worden. In geval van twijfel is er contact nodig met de toezichthoudende kantonrechter.
- Mogelijk heeft de onderbewindgestelde ondersteuning nodig in het traject van integrale beoordeling of CWS.
- Het is aan te bevelen om een plan/afspraken te maken over hoe het bedrag besteedt zal worden dan wel waarvoor het bedrag wordt gereserveerd.

Wettelijke moratorium & schuldenaanpak

Het wettelijk moratorium en de brede schuldenaanpak geldt voor zowel gedupeerde ouders als voor de toeslagpartner vanaf het moment van uitbetalen van het compensatiebedrag (30k) voor schulden die opeisbaar zijn vóór datum uitbetalen compensatiebedrag.

Ouders krijgen een brief met een code om aan private schuldeisers te laten weten dat zij gedupeerd zijn voor pauzering van private schulden. Ook krijgen zij een brief met algemene informatie over het pauzeren en kwijtschelden van publieke schulden. [geen garantstellingsbrief zoals bij wsnp/msnp].

Publieke schuldeisers zullen de schulden zo veel als mogelijk kwijtschelden. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

1. Schulden die materieel betrekking hebben (lees: zien op) de periode tot en met 31 december 2020;
2. Schulden die het gevolg zijn van fraude, opzet of grove schuld worden niet kwijtgescholden;
3. Zakelijke schulden worden niet kwijtgescholden.
4. Nieuwe schulden, dit zijn publieke schulden ontstaan in 2021, worden niet kwijtgescholden. *Het is niet aannemelijk dat deze zijn ontstaan wanneer gedupeerde financieel onder bewind gesteld is.*

Momenteel wordt ook gewerkt aan het uitwerken van een regeling voor de aflossing van de private schulden. Duidelijk is dat niet alle schulden in aanmerking zullen komen voor kwijtschelding of compensatie.

Wanneer de onderbewindgestelde private schulden heeft, kan de beschermingsbewindvoerder ter voorbereiding op de aflossing private schulden, de aanwezige private schulden inventariseren. Naar verwachting zal gedupeerde voor de aflossing van de private schulden een schuldenlijst in moeten dienen. Daarnaast zal gemeenten gevraagd worden ouders te ondersteunen met het opstellen van de schuldenlijst.

Msnp en Wsnp

Gedupeerde ouders kunnen een minnelijke of wettelijke schuldregeling getroffen hebben. Voor deze regelingen is het [Besluit compensatie schuldentrajecten](#) genomen door de staatssecretaris van het ministerie van Financiën. In dit besluit is geregeld dat de Belastingdienst namens het Rijk de openstaande vorderingen binnen de schuldenregelingen kan compenseren. Dit betekent dat deze schuldentrajecten worden beëindigd. Hierbij worden private schuldeisers gecompenseerd voor het openstaande bedrag van de oorspronkelijke vordering. In het geval van een saneringskrediet wordt het nog openstaande bedrag afbetaald. De verzoeken worden ingediend door de Wsnp-bewindvoerder of de schuldhulpverlener/kredietbank. De Belastingdienst beschikt binnen 4 weken na indiening van de aanvraag tot compensatie. Na deze beschikking wordt binnen 4 weken het bedrag uitbetaald op de derdenrekening.

Na uitbetaling van de BDTH wordt er een garantstellingsbrief gestuurd naar bewindvoerders van ouders in Wsnp/Msnp.

Meer informatie over de afwikkeling van de schuldentrajecten vindt u op de website van de belastingdiensttoeslagen ³

Samenhang dienstverlening beschermingsbewindvoering en gemeenten

Gemeenten bieden ondersteuning aan gedupeerde ouders op de leefgebieden financiën, wonen, zorg, werk en gezin. Bewindvoerders kunnen voor ondersteuning in overleg met de ouder gezamenlijk optrekken met de gemeente of in overleg een nazorg-traject aanvragen. Dit 'driehoeksoverleg' tussen betrokkene, gemeente en bewindvoerder raden wij van harte aan. De oplossing van de problemen is een gedeelde verantwoordelijkheid. Wilt u meer informatie over deze hersteloperatie vanuit gemeenten? U kunt contact opnemen met de woongemeente van de onderbewindgestelde gedupeerde ouder.

³ <https://services.belastingdienst.nl/toeslagen-herstel/verder-zonder-schulden/schulden-in-een-wsnp-en-msnp-traject-words-afbetaald/> en bij vng.nl.